

**САНХҮҮГИЙН
ЗОХИЦУУЛАХ
ХОРОО**

**ХАДГАЛАМЖ, ЗЭЭЛИЙН
ХОРШООДЫН
2023 ОНЫ ГУРАВДУГААР
УЛИРЛЫН САНХҮҮГИЙН
ТАЙЛАНГИЙН НЭГТГЭЛИЙН
ТАНИЛЦУУЛГА**

ХАДГАЛАМЖ, ЗЭЭЛИЙН ХОРШООНЫ ГАЗАР

УЛААНБААТАР ХОТ

АГУУЛГА

НЭГ.САЛБАРЫН ӨНӨӨГИЙН БАЙДАЛ	2
1.1 Зах зээлийн ерөнхий мэдээлэл.....	2
1.2 ХЗХ-дын тархалтын мэдээлэл.....	3
1.3 ХЗХ-дын гишүүдийн мэдээлэл.....	4
1.4 Бодлого, зохицуулалтын орчин.....	5
ХОЁР.НЭГТГЭЛИЙН СТАТИСТИК ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	6
2.1 Статистик үзүүлэлтүүд.....	6
2.2 Санхүүгийн ерөнхий үзүүлэлтүүд.....	8
2.2.1 Улаанбаатар хотод үйл ажиллагаа явуулж буй ХЗХ-дын статистик үзүүлэлтүүд....	9
2.2.2 Орон нутагт үйл ажиллагаа явуулж буй ХЗХ-дын статистик үзүүлэлтүүд.....	10
ГУРАВ.НИЙТ ХӨРӨНГИЙН БҮТЭЦ, ЗЭЭЛИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА	11
3.1 Хөрөнгийн бүтцийн талаар.....	11
3.2 Хөрөнгийн төвлөрлийн талаар.....	12
3.3 Зээлийн үйл ажиллагааны талаар.....	12
3.4 Зээлийн чанарын талаар.....	13
ДӨРӨВ.НИЙТ ЭХ ҮҮСВЭРИЙН БҮТЭЦ, ХАДГАЛАМЖИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА	15
4.1 Эх үүсвэрийн бүтцийн талаар.....	15
4.2 Хадгаламжийн үйл ажиллагааны талаар.....	16
4.3 Бусдаас авсан зээл, өр төлбөрийн талаар.....	17
4.4 Бусад богино хугацаат өр төлбөрийн талаар.....	17
4.5 Гишүүдийн оруулсан хувь хөрөнгийн талаар.....	18
4.6 Өөрийн хөрөнгө, хоршоологчдын өмчийн талаар.....	18
ТАВ.ОРЛОГО, ЗАРДАЛ, АШИГТ АЖИЛЛАГАА	19
5.1 ХЗХ-дын орлогын талаар.....	19
5.2 ХЗХ-дын зардлын талаар.....	19
5.3 ХЗХ-дын ашигт ажиллагааны талаар.....	20
ЗУРГАА.ЗОХИСТОЙ ХАРЬЦААНЫ ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТ	21
6.1 ХЗХ-дын шалгуур үзүүлэлтийн талаар.....	21

ХАДГАЛАМЖ, ЗЭЭЛИЙН ХОРШООДЫН 2023 ОНЫ 3 ДУГААР УЛИРЛЫН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН НЭГТГЭЛИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

2023.11.07

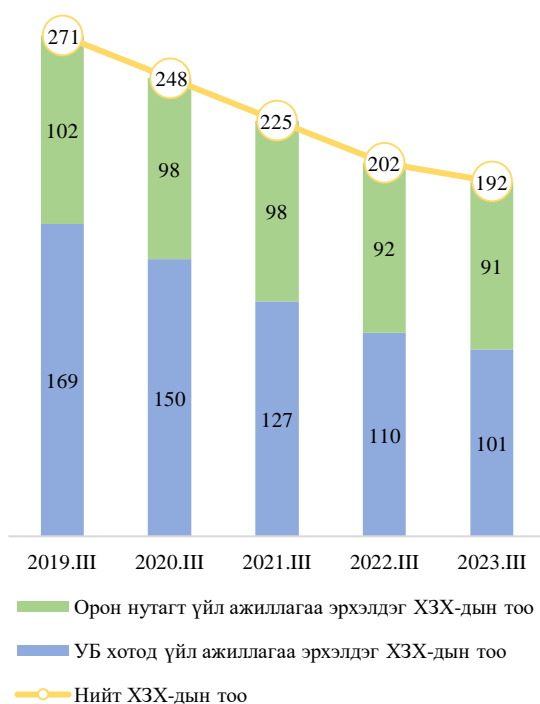
Улаанбаатар хот

НЭГ. САЛБАРЫН ӨНӨӨГИЙН БАЙДАЛ

1.1 Зах зээлийн ерөнхий мэдээлэл

2023 оны 3 дугаар улирлын байдлаар Санхүүгийн зохицуулах хороо (цаашид “Хороо” гэх)-оос хадгаламж, зээлийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгосон 192 хадгаламж, зээлийн хоршоо (цаашид “ХЗХ” гэх) үйл ажиллагаа явуулж байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 10 ХЗХ буюу 5.0 хувиар буурсан үзүүлэлт юм. Тайлант улиралд нийт ХЗХ-дын 47.4 хувь буюу 91 ХЗХ орон нутагт, 52.6 хувь буюу 101 ХЗХ Улаанбаатар хотод үйл ажиллагаа явуулж байна.

График 1: ХЗХ-дын тоо /хот, орон нутгаар/

хоршоологчдын өмчгүй болж үйл ажиллагаа нь доголдсон ХЗХ-дын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг хүчингүй болгосонтой холбоотой байна.

Тайлант улиралд 14 ХЗХ-ны 140 сонгуульт гишүүн, гүйцэтгэх захирал, нягтлан бодогч, 3 ХЗХ-ны ажлын байрны хаягийн өөрчлөлтийг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу бүртгэсэн.

Хүснэгт 1: ХЗХ-дын тусгай зөвшөөрлийн мэдээлэл

Он	2019	2020	2021	2022	2023.III
ХЗХ-дын тоо	261	249	209	196	192
Шинээр олгосон	17	14	-	7	2
Хүчингүй болгосон	35	26	40	20	6
Түдгэлзүүлсэн	10	23	12	13	2
Сэргээсэн	1	6	1	3	-
ТЗ-ийн хугацаа сунгасан	52	49	85	62	-*

*Хадгаламж, зээлийн хоршооны тухай хуульд 2023.01.06-ны өдөр орсон өөрчлөлтийн дагуу ХЗХ-ны тусгай зөвшөөрөл хугацаагүй болсон.

ХЗХ-дын тоо сүүлийн 5 жилийн хугацаанд тасралтгүй буурсан боловч санхүүгийн болон статистик үзүүлэлтүүд харьцангуй тогтвортой байгаа нь зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтүүдийг 4 улирал дараалан хангаагүй, өөрийн хөрөнгөгүй болсон,

1.2 ХЗХ-дын тархалтын мэдээлэл

2023 оны 3 дугаар улирлын байдлаар 192 ХЗХ 61 салбар, 674 ажилтан, 71,649 гишүүн /71,389 иргэн, 260 хуулийн этгээд/-тэйгээр Монгол Улсын 21 аймаг, нийслэлийн 9 дүүрэгт үйл ажиллагаа явуулж байна.

Улаанбаатар хотод Багахангай дүүргээс бусад 8 дүүрэгт 101 ХЗХ үйл ажиллагаа явуулж байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 9 ХЗХ буюу 8.2 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна. Чингэлтэй, Сүхбаатар, Баянзүрх, Сонгинохайрхан дүүргүүдэд хамгийн их төвлөрөлтэй байна.

Орон нутагт Сэлэнгэ аймгаас бусад 20 аймагт 91 ХЗХ үйл ажиллагаа явуулж байна. Тус аймагт тусгай зөвшөөрөлтэй ХЗХ байхгүй боловч ХЗХ-ны 6 салбар байна. Баян-Өлгий, Увс, Говь-Алтай, Ховд, Дорнод аймгуудад төвлөрөл их байгаа бол Булган, Говьсүмбэр, Өвөрхангай, Хэнтий аймагт тус бүр 1 ХЗХ үйл ажиллагаа эрхэлж байна.

Зураг 2: ХЗХ-дын тархалт

Зураг 1: Улаанбаатар хотын ХЗХ-дын тархалт

Зураг 3: ХЗХ-ны гишүүдийн мэдээлэл

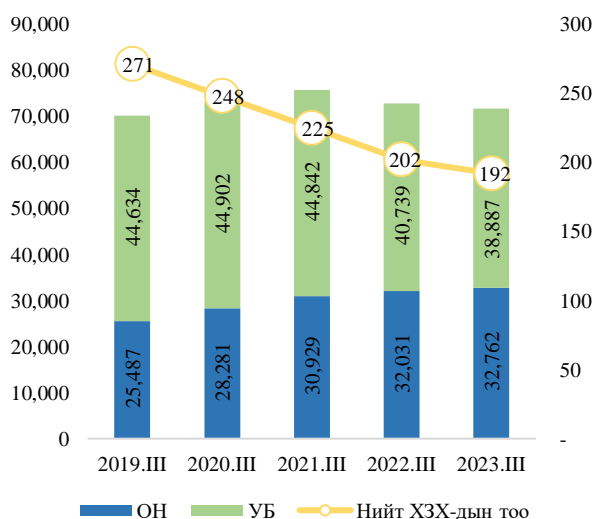
1.3 ХЗХ-дын гишүүдийн мэдээлэл

2023 оны 3 дугаар улирлын байдлаар ХЗХ-дын нийт гишүүдийн тоо өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 1,121 буюу 1.5 хувиар буурч 71,649-г хүрсэн үзүүлэлттэй байна. Нийт гишүүдийн 0.4 хувь буюу 260 нь хуулийн этгээд, 53.1 хувь буюу 38,074 нь эмэгтэй гишүүд байна.

Нийт гишүүдийн 54.3 хувь буюу 38,887 гишүүн Улаанбаатар хотын ХЗХ-нд бүртгэлтэй бол 45.7 хувь буюу 32,762 гишүүн орон нутгийн ХЗХ-нд бүртгэлтэй байна.

График 2: ХЗХ-дын тоо болон гишүүдийн өөрчлөлт /хот, орон нутгаар/

Сүүлийн 5 жилийн хугацаанд ХЗХ-дын тоо буурсан ч 2019-2021 оны 3 дугаар улирал хүртэл гишүүдийн тоо тогтмол өсөж байсан бол 2022 оны 3 дугаар улиралд өмнөх оны мөн үеэс 4.0 хувь, тайлант хугацаанд өмнөх оны мөн үеэс 1.5 хувиар тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

Улаанбаатар хотод үйл ажиллагаа эрхэлдэг ХЗХ-дын гишүүдийн 13.0 хувь буюу 5,058 гишүүн “Бичил бизнесийг дэмжих, ядуурлыг бууруулах нийслэлийн хөтөлбөр”-ийн хүрээнд байгуулагдсан 44 ХЗХ-ны гишүүд байна.

Мөн тайлант улиралд “Ногоон алт-Малын эрүүл мэнд төсөл”-ийн санхүүжилттэй 29 ХЗХ 10,489 гишүүнтэй үйл ажиллагаа явуулсан байна.

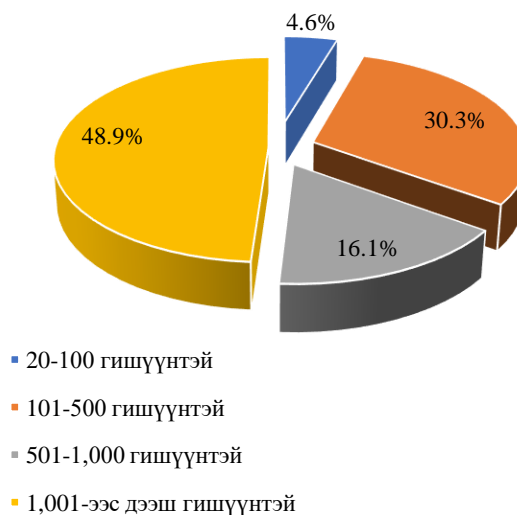
Нийт 192 ХЗХ-ны 32.3 хувь буюу 62 ХЗХ 20-100 гишүүнтэй, 52.1 хувь буюу 100 ХЗХ 101-500 гишүүнтэй, 8.9 хувь буюу 17 ХЗХ 501-1,000 гишүүнтэй, 6.8 хувь буюу 13 ХЗХ 1,001-ээс дээш гишүүнтэй байна.

Хүснэгт 2: ХЗХ-ны гишүүнчлэл, интервалаар

Гишүүд /интервалаар/	ХЗХ-ны тоо	Гишүүдийн тоо	Нийт гишүүдэд эзлэх хувь
20-100 гишүүнтэй	62	3,295	4.6%
101-500 гишүүнтэй	100	21,745	30.3%
501-1,000 гишүүнтэй	17	11,560	16.1%
1,001-ээс дээш гишүүнтэй	13	35,049	48.9%
Нийт	192	71,649	100.0%

Гишүүдийн төвлөрлийг хүснэгтээр харуулбал 1,001-ээс дээш гишүүнтэй 13 ХЗХ-ны гишүүд нийт гишүүдийн 48.9 хувийг эзэлж байна.

График 3: ХЗХ-ны гишүүдийн төвлөрөл

1.4 Бодлого, зохицуулалтын орчин

Гадаад харилцаа, хамтын ажиллагаа

- “Дэлхийн хадгаламж, зээлийн хоршоодын зохицуулагчдын зөвлөл (ICURN)”-ийн АНУ-ын Вашингтон хотод 2023 оны 7 дугаар сарын 17-19-ний өдрүүдэд зохион байгуулагдсан ээлжит хуралд Ажлын албаны дарга болон Хадгаламж, зээлийн хоршооны газрын референт нар оролцож Монгол Улсын хадгаламж, зээлийн хоршооны салбарын өнөөгийн нөхцөл байдал, салбарын хуулийн шинэчлэлийн явцын талаар мэдээлэл өгч, харилцан туршлага солилцсон.

Хууль, эрх зүйн орчин

- Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2023 оны 384 дүгээр тогтоолоор баталсан "Хадгаламж, зээлийн хоршооны үйл ажиллагаа эрхлэхэд тавих нөхцөл, шаардлага"-ын шинэчилсэн найруулгыг Хууль зүй дотоод хэргийн яам 2023 оны 7 дугаар сарын 21-ний өдөр Захиргааны хэм хэмжээний актын улсын нэгдсэн санд бүртгэсэн тул тус өдрөөс хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж эхэлсэн.
- Сангийн яамны төрийн нарийн бичгийн даргын 2022 оны А/156 тоот тушаалаар байгуулсан “Хадгаламж, зээлийн хоршооны нягтлан бодох бүртгэлийн журмыг шинэчлэн батлах” ажлын хэсэгт Санхүүгийн зохицуулах хорооны төлөөлөл ажиллаж "Хадгаламж, зээлийн хоршооны үйл ажиллагаанд мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн заавар, дансны нэгдсэн жагсаалт, санхүүгийн тайлангийн маягт, тодруулга бэлтгэх аргачлал"-ын шинэчилсэн найруулгын төслийг бэлтгэн Сангийн яамны Нягтлан бодох бүртгэлийн газрын дарга, ахлах шинжээчтэй журмын төсөл дээр ажиллаж байна.

Хурал, семинар, уулзалт

- Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2023 оны 384 дүгээр тогтоолоор баталсан "Хадгаламж, зээлийн хоршооны үйл ажиллагаа эрхлэхэд тавих нөхцөл, шаардлага"-ын 2.1.16-д заасны дагуу Монголын хадгаламж, зээлийн хоршоодын үндэсний холбооноос 2023 оны 9 дүгээр сарын 25-ны өдөр зохион байгуулсан “Зээлийн үйл ажиллагаа” сэдэвт сургалтад "Банкнаас бусад санхүүгийн зах зээлийн тойм" сэдвээр мэдээлэл хийж, 33 оролцогчид гэрчилгээ өгсөн.
- Санхүүгийн хүртээмжийн нийгэмлэг (Alliance for Financial Inclusion)-ээс 2023 оны 9 дүгээр сарын 12-15-ны өдрүүдэд “Санхүүгийн тогтвортой, хүртээмжтэй хөгжил, цэцэглэлтийн төлөө-2023” сэдвийн дор зохион байгуулсан дэлхийн бодлогын форум, ЖДҮ-ийн санхүүжилтийн ажлын хэсгийн 21 дэх удаагийн уулзалтад тус тус оролцсон. Ажлын хэсгийн уулзалтаар гишүүн орон бүр санхүүгийн хүртээмжийг нэмэгдүүлэх бодлогын хэрэгжилт, тулгамдаж буй асуудал, сайн туршлагын талаар танилцуулсан.

Нийт гишүүдийн 45.4 хувь нь дээд боловсрол эзэмшсэн байна. Гишүүдийн боловсролын түвшинг хот, орон нутгаар харьцуулахад Улаанбаатар хотын ХЗХ-дын гишүүдийн боловсролын түвшин орон нутгийн ХЗХ-дын гишүүдээс өндөр буюу дээд боловсролтой нийт гишүүдийн 67.9 хувь нь Улаанбаатар хотын ХЗХ-дын гишүүд байна.

График 5: ХЗХ-дын гишүүдийн боловсролын түвшин, УБ, орон нутгаар

Хүснэгт 4: ХЗХ-дын зээлдэгчдийн статистик үзүүлэлтүүд /мянган төгрөгөөр/

Статистик мэдээлэл	ХЗХ-дын нийт зээлдэгч		Үүнээс:			
	Тоо	Хувь	Улаанбаатар хот		Орон нутаг	
			Тоо	Хувь	Тоо	Хувь
ХЗХ-дын тоо	192	100.0%	101	52.6%	91	47.4%
Нийт зээлийн үлдэгдэл	221,997,781.97	100.0%	169,334,508.03	76.3%	52,663,273.94	23.7%
Нийт зээлдэгчийн тоо	31,228	100.0%	14,586	46.7%	16,642	53.3%
Иргэн	31,143	99.7%	14,520	99.5%	16,623	99.9%
Эмэгтэй	16,937	54.2%	8,363	57.3%	8,574	51.5%
Хуулийн этгээд	85	0.3%	66	0.5%	19	0.1%
Зээлдэгчдийн насжилт	31,143	100.0%	14,520	46.6%	16,623	53.4%
18-35 насны	8,560	27.5%	4,306	29.7%	4,254	25.6%
36-45 насны	10,109	32.5%	5,005	34.5%	5,104	30.7%
46-55 насны	8,698	27.9%	3,995	27.5%	4,703	28.3%
55-аас дээш	3,776	12.1%	1,214	8.4%	2,562	15.4%
Зээлдэгчдийн боловсрол	31,143	100.0%	14,520	46.6%	16,623	53.4%
Дээд	11,731	37.7%	6,576	45.3%	5,155	31.0%
Тусгай дунд	6,358	20.4%	3,663	25.2%	2,695	16.2%
Бүрэн дунд	7,257	23.3%	2,070	14.3%	5,187	31.2%
Дунд	4,630	14.9%	2,129	14.7%	2,501	15.0%
Бага	1,167	3.7%	82	0.6%	1,085	6.5%

Тайлант улиралд ХЗХ-д 31,228 зээлдэгчийн 221,997,781.97 мянган төгрөгийн зээлийн үлдэгдэлтэй байна. Нийт зээлдэгчийн 46.7 хувь буюу 14,586 зээлдэгч Улаанбаатар хотын ХЗХ-дын гишүүд ба нийт зээлийн 76.3 хувь буюу 169,334,508.03 мянган төгрөгийг бүрдүүлж байна. Харин 53.3 хувь буюу 16,642 зээлдэгч орон нутгийн ХЗХ-дын гишүүд ба нийт зээлийн 23.7 хувь буюу

52,663,273.94 мянган төгрөгийг бүрдүүлж байна.

Нийт зээлдэгчийн 99.7 хувь буюу 31,143 нь хувь хүн (54.2 хувь буюу 16,937 нь эмэгтэй), 0.3 хувь буюу 85 нь хуулийн этгээд байна.

Нэг зээлдэгчид ногдох дундаж зээл 7,108.93 мянган төгрөг байгаа бөгөөд тус үзүүлэлт Улаанбаатар хотод 11,609.39 мянган төгрөг, орон нутагт 3,164.48 мянган төгрөг байна.

Хүснэгт 5: ХЗХ-дын хадгаламж эзэмшигчдийн статистик үзүүлэлтүүд /мянган төгрөгөөр/

Статистик мэдээлэл	ХЗХ-дын нийт хадгаламж эзэмшигч		Үүнээс:			
	Тоо	Хувь	Улаанбаатар хот		Орон нутаг	
			Тоо	Хувь	Тоо	Хувь
ХЗХ-дын тоо	192	100.0%	101	52.6%	91	47.4%
Нийт хадгаламжийн үлдэгдэл	213,015,412.3	100.0%	171,890,498.38	80.7%	41,124,913.9	19.3%
Нийт хадгаламж эзэмшигчийн тоо	42,631	100.0%	22,586	53.0%	20,045	47.0%
Эмэгтэй	23,240	54.5%	11,563	51.2%	11,677	58.3%

Хугацаагүй хадгаламжийн үлдэгдэл	4,779,544.34	2.2%	4,119,469.91	2.4%	660,074.42	1.6%
Хугацаагүй хадгаламж эзэмшигчийн тоо	4,878	11.4%	3,500	15.5%	1,378	6.9%
Иргэн	4,856	11.4%	3,479	15.4%	1,377	6.9%
Хуулийн этгээд	22	0.1%	21	0.1%	1	0.0%
Хугацаатай хадгаламжийн үлдэгдэл	208,235,868.0	97.8%	167,771,028.46	97.6%	40,464,839.56	98.4%
Хугацаатай хадгаламж эзэмшигчийн тоо	37,753	88.6%	19,086	84.5%	18,667	93.1%
Иргэн	37,685	88.4%	19,050	84.3%	18,635	93.0%
Хуулийн этгээд	68	0.2%	36	0.2%	32	0.2%
Хадгаламж эзэмшигчдийн насжилт	42,541	100.0%	22,529	100.0%	20,012	100.0%
18-35 насны	15,141	35.6%	9,543	42.4%	5,598	28.0%
36-45 насны	11,420	26.8%	5,714	25.4%	5,706	28.5%
46-55 насны	9,309	21.9%	4,466	19.8%	4,843	24.2%
55-аас дээш	6,671	15.7%	2,806	12.5%	3,865	19.3%
Хадгаламж эзэмшигчдийн боловсрол	42,541	100.0%	22,529	100.0%	20,012	100.0%
Дээд	19,244	45.2%	12,852	57.0%	6,392	31.9%
Тусгай дунд	6,659	15.7%	3,677	16.3%	2,982	14.9%
Бүрэн дунд	9,121	21.4%	3,682	16.3%	5,439	27.2%
Дунд	4,405	10.4%	922	4.1%	3,483	17.4%
Бага	3,112	7.3%	1,396	6.2%	1,716	8.6%

2023 оны 3 дугаар улирлын байдлаар ХЗХ-д 42,631 хадгаламж эзэмшигчийн 213,015,412.36 мянган төгрөгийн хадгаламжийг татан төвлөрүүлсэн байна. Нийт хадгаламж эзэмшигчийн 53.0 хувь буюу 22,586 хадгаламж эзэмшигч Улаанбаатар хотын ХЗХ-дын гишүүд ба нийт хадгаламжийн 80.7 хувь буюу 171,890,498.38 мянган төгрөгийг бүрдүүлж байна. Харин 47.0 хувь буюу 20,045 хадгаламж эзэмшигч нь орон нутгийн ХЗХ-дын гишүүд ба нийт хадгаламжийн 19.3 хувь буюу 41,124,913.99 мянган төгрөгийг бүрдүүлж байна.

2.2 Санхүүгийн ерөнхий үзүүлэлтүүд

2023 оны 3 дугаар улирлын байдлаар ХЗХ-ны зах зээлийн нийт хөрөнгө 302,666,905.23 мянган төгрөгт хүрсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 13.5 хувь буюу 36,006,655.81 мянган төгрөгөөр өсөж банкны зах зээлийн 0.6 хувьтай тэнцэж байна.

Тайлант улиралд нийт зээлийн үлдэгдэл 2.7 хувь буюу 5,911,307.02 мянган төгрөгөөр,

Нийт хадгаламж эзэмшигчийн 2.2 хувийг хугацаагүй, 97.8 хувийг хугацаатай хадгаламжтай гишүүд эзэлж байна.

Нийт хадгаламж эзэмшигчийн 99.8 хувь буюу 42,541 нь хувь хүн (54.6 хувь буюу 23,240 нь эмэгтэй), 0.2 хувь буюу 90 нь хуулийн этгээд байна.

Нэг хадгаламж эзэмшигчид ногдох дундаж хадгаламж 4,996.73 мянган төгрөг байгаа бөгөөд тус үзүүлэлт Улаанбаатар хотод 7,610.49 мянган төгрөг, орон нутагт 2,051.63 мянган төгрөг байна.

нийт татан төвлөрүүлсэн хадгаламж 12.3 хувь буюу 23,252,631.84 мянган төгрөгөөр тус тус нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна. Зах зээлийн нийт орлого 5.6 хувь буюу 2,449,506.6 мянган төгрөгөөр, нийт зарлага 10.7 хувь буюу 3,915,443.77 мянган төгрөгөөр тус тус нэмэгдсэн боловч нийт цэвэр орлого 19.4 хувь буюу 1,465,937.13 мянган төгрөгөөр буурч 6,076,768.93 мянган төгрөгт хүрсэн үзүүлэлттэй байна.

Хүснэгт 6: ХЗХ-дын санхүүгийн ерөнхий үзүүлэлтүүд /мянган төгрөгөөр/

Үндсэн үзүүлэлтүүд	2022 оны III улирал	2023 оны III улирал	Өөрчлөлт	
			дүн	хувь
Нийт хөрөнгө	266,660,249.42	302,666,905.23	36,006,655.81	13.5%
Банкны салбарт эзлэх хувь	0.6%	0.6%		
Нийт зээл	216,086,474.94	221,997,781.97	5,911,307.02	2.7%
Банкны салбарт эзлэх хувь	0.9%	0.8%		
Нийт чанаргүй зээл	7,848,282.36	6,912,987.53	-935,294.83	-11.9%
Нийт зээлд чанаргүй зээлийн эзлэх хувь	3.6%	3.1%	-0.5%	-14.3%
Банкны салбарт эзлэх хувь	0.3%	0.3%	0.0%	2.8%
Нийт татан төвлөрүүлсэн хадгаламж	189,762,780.52	213,015,412.36	23,252,631.84	12.3%
Банкны салбарт эзлэх хувь	1.2%	1.1%		
Нийт гишүүдийн оруулсан хувь хөрөнгө	26,069,990.69	27,209,177.46	1,139,186.77	4.4%
Нийт хоршоологчдын өмч	29,858,120.06	37,274,287.02	7,416,166.96	24.8%
Банк, ББСБ, төсөл хөтөлбөрөөс авсан зээл	6,185,587.71	7,444,752.01	1,259,164.29	20.4%
Нийт орлого	44,015,037.17	46,464,543.77	2,449,506.60	5.6%
Нийт зарлага	36,472,331.11	40,387,774.84	3,915,443.77	10.7%
Цэвэр орлого, алдагдал	7,542,706.06	6,076,768.93	-1,465,937.13	-19.4%

2.2.1 Улаанбаатар хотод үйл ажиллагаа явуулж буй ХЗХ-дын статистик үзүүлэлтүүд

Улаанбаатар хотод үйл ажиллагаа явуулж буй 101 ХЗХ-ны нийт хөрөнгө 239,799,487.65 мянган төгрөг нь зах зээлийн 79.2 хувь, нийт зээл 169,334,508.03 мянган төгрөг нь зах зээлийн 76.3 хувь, нийт хадгаламж 171,890,498.38 мянган төгрөг нь зах зээлийн 86.7 хувийг тус тус бүрдүүлж байна. Улаанбаатар хотод үйл ажиллагаа явуулж буй ХЗХ-дын чанаргүй зээлийн үлдэгдэл өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 10.0 хувь буюу 669,252.82 мянган төгрөгөөр буурч 5,996,515.04 мянган төгрөгт хүрсэн нь нийт зээлийн 3.5 хувийг эзэлж байна. Банк, ББСБ, төсөл хөтөлбөрөөс авсан зээл өмнөх оны мөн үеэс 13.2 хувь буюу 20,061,156.81 мянган төгрөгөөр

нэмэгдсэн байна. Нийт орлого өмнөх оны мөн үеэс 4.8 хувь буюу 1,558,539.11 мянган төгрөгөөр, нийт зарлага 11.2 хувь буюу 3,075,468.21 мянган төгрөгөөр тус тус нэмэгдсэн боловч нийт цэвэр орлого 29.8 хувь буюу 1,516,929.09 мянган төгрөгөөр буурч 3,576,053.74 мянган төгрөгт хүрсэн үзүүлэлттэй байна.

Зээлийн мэдээллийн тухай хуульд заасны дагуу Монголбанкнаас ЗМС-ийн үйлчилгээ үзүүлэх тусгай зөвшөөрөл олгосон “Титан Си Ар Эй ЗМС” ХХК, “Бүрэн скор ЗМС” ХХК-тай Улаанбаатар хотын ХЗХ-дын 53.5 хувь буюу 54 ХЗХ мэдээлэл өгөх, авах гэрээ байгуулсан байна.

Хүснэгт 7: Улаанбаатар хотын ХЗХ-дын санхүүгийн ерөнхий үзүүлэлтүүд /мянган төгрөгөөр/

Үндсэн үзүүлэлтүүд	2022 оны III улирал	2023 оны III улирал	Өөрчлөлт	
			дүн	хувь
Нийт хөрөнгө	209,488,075.19	239,799,487.65	30,311,412.46	14.5%
ХЗХ-ны нийт хөрөнгөд эзлэх хувь	78.6%	79.2%	0.7%	0.9%
Нийт зээл	167,904,442.86	169,334,508.03	1,430,065.17	0.9%
ХЗХ-ны нийт зээлд эзлэх хувь	77.7%	76.3%	-1.4%	-1.8%
Нийт чанаргүй зээл	6,665,767.86	5,996,515.04	-669,252.82	-10.0%
ХЗХ-ны нийт чанаргүй зээлд эзлэх хувь	84.9%	86.7%	1.8%	2.1%
Нийт зээлд чанаргүй зээлийн эзлэх хувь	4.0%	3.5%	-0.4%	-10.8%
Нийт татан төвлөрүүлсэн хадгаламж	151,829,341.57	171,890,498.38	20,061,156.81	13.2%
ХЗХ-ны нийт хадгаламжид эзлэх хувь	80.0%	80.7%	0.7%	0.9%
Нийт гишүүдийн оруулсан хувь хөрөнгө	19,539,485.82	20,002,750.53	463,264.71	2.4%

ХЗХ-ны нийт гишүүдийн оруулсан хувь хөрөнгөд эзлэх хувь	75.0%	73.5%	-1.4%	-1.9%
Нийт хоршоологчдын өмч	21,010,021.38	26,901,292.10	5,891,270.72	28.0%
ХЗХ-ны нийт хоршоологчдын өмчид эзлэх хувь	70.4%	72.2%	1.8%	2.6%
Банк, ББСБ, төсөл хөтөлбөрөөс авсан зээл	6,149,487.71	7,394,752.01	1,245,264.29	20.2%
Нийт орлого	32,662,691.77	34,221,230.88	1,558,539.11	4.8%
Нийт зарлага	27,569,708.93	30,645,177.14	3,075,468.21	11.2%
Цэвэр орлого, алдагдал	5,092,982.83	3,576,053.74	-1,516,929.09	-29.8%

2.2.2 Орон нутагт үйл ажиллагаа явуулж буй ХЗХ-дын статистик үзүүлэлтүүд

Орон нутагт үйл ажиллагаа явуулж буй 91 ХЗХ-ны нийт хөрөнгө 62,867,417.57 мянган төгрөг нь зах зээлийн 20.8 хувь, нийт зээлийн үлдэгдэл 52,663,273.94 мянган төгрөг нь зах зээлийн 23.7 хувь, нийт хадгаламж 41,124,913.99 мянган төгрөг нь зах зээлийн 19.3 хувийг тус тус эзэлж байна. Нийт орлого өмнөх оны мөн үеэс 7.8 хувь буюу 890,967.5 мянган төгрөгөөр, нийт зарлага 9.4 хувь буюу 839,975.52 мянган

төгрөгөөр тус тус өсөж, цэвэр орлого 2,500,715.2 мянган төгрөгт хүрсэн байна.

Зээлийн мэдээллийн тухай хуульд заасны дагуу Монголбанкнаас ЗМС-ийн үйлчилгээ үзүүлэх тусгай зөвшөөрөл олгосон “Титан Си Ар Эй ЗМС” ХХК, “Бүрэн скор ЗМС” ХХК-тай орон нутгийн ХЗХ-дын 49.5 хувь буюу 45 ХЗХ мэдээлэл өгөх, авах гэрээ байгуулсан байна.

Хүснэгт 8: Орон нутгийн ХЗХ-дын санхүүгийн ерөнхий үзүүлэлтүүд /мянган төгрөгөөр/

Үндсэн үзүүлэлтүүд	2022 оны III улирал	2023 оны III улирал	Өөрчлөлт	
			дүн	хувь
Нийт хөрөнгө	57,172,174.23	62,867,417.57	5,695,243.35	10.0%
ХЗХ-ны нийт хөрөнгөд эзлэх хувь	21.4%	20.8%	-0.7%	-3.1%
Нийт зээл	48,182,032.09	52,663,273.94	4,481,241.85	9.3%
ХЗХ-ны нийт зээлд эзлэх хувь	22.3%	23.7%	1.4%	6.4%
Нийт чанаргүй зээл	1,182,514.49	916,472.49	-266,042.01	-22.5%
ХЗХ-ны нийт чанаргүй зээлд эзлэх хувь	15.1%	13.3%	-1.8%	-12.0%
Нийт зээлд чанаргүй зээлийн эзлэх хувь	0.7%	0.5%	-1.9%	-77.9%
Нийт татан төвлөрүүлсэн хадгаламж	37,933,438.95	41,124,913.99	3,191,475.03	8.4%
ХЗХ-ны нийт хадгаламжид эзлэх хувь	20.0%	19.3%	-0.7%	-3.4%
Нийт гишүүдийн оруулсан хувь хөрөнгө	6,530,504.87	7,206,426.93	675,922.05	10.4%
ХЗХ-ны нийт гишүүдийн оруулсан хувь хөрөнгөд эзлэх хувь	25.0%	26.5%	1.4%	5.7%
Нийт хоршоологчдын өмч	8,848,098.69	10,372,994.93	1,524,896.24	17.2%
ХЗХ-ны нийт хоршоологчдын өмчид эзлэх хувь	29.6%	27.8%	-1.8%	-6.1%
Банк, ББСБ, төсөл хөтөлбөрөөс авсан зээл	36,100.00	50,000.00	13,900.00	38.5%
Нийт орлого	11,352,345.40	12,243,312.90	890,967.49	7.8%
Нийт зарлага	8,902,622.18	9,742,597.70	839,975.52	9.4%
Цэвэр орлого, алдагдал	2,449,723.23	2,500,715.20	50,991.97	2.1%

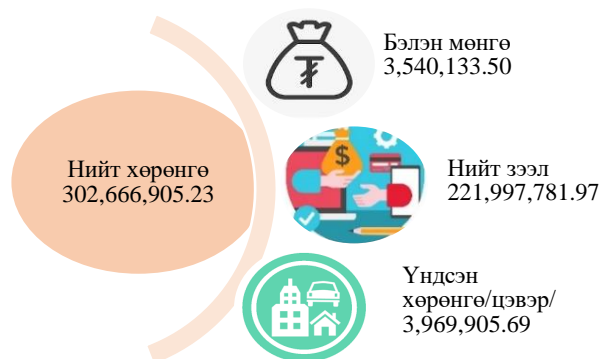
ГУРАВ. НИЙТ ХӨРӨНГИЙН БҮТЭЦ, ЗЭЭЛИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

3.1 Хөрөнгийн бүтцийн талаар

Хүснэгт 9: ХЗХ-дын хөрөнгийн бүтэц /мянган төгрөгөөр/

ХӨРӨНГӨ	2022 оны III улирал		2023 оны III улирал		Өөрчлөлт	
	Дүн	Хувь	Дүн	Хувь	Дүн	Хувь
Эргэлтийн хөрөнгө	262,521,933.24	98.4%	298,531,780.46	98.6%	36,009,847.22	13.7%
Мөнгөн хөрөнгө	30,491,169.46	11.4%	54,748,269.21	18.1%	24,257,099.75	79.6%
Бэлэн мөнгө	6,376,060.31	2.4%	3,540,133.50	1.2%	-2,835,926.81	-44.5%
Банкинд байршуулсан харилцах	12,984,244.25	4.9%	9,870,945.90	3.3%	-3,113,298.36	-24.0%
Банкинд байршуулсан хадгаламж	11,130,864.89	4.2%	41,337,189.82	13.7%	30,206,324.92	271.4%
Богино хугацаат хөрөнгө оруулалт	220,000.00	0.1%	700,000.00	0.2%	480,000.00	218.2%
Арилжааны үнэт цаас	220,000.00	0.1%	700,000.00	0.2%	480,000.00	218.2%
Зээл /цэврээр/	210,404,840.91	78.9%	217,139,572.91	71.7%	6,734,732.00	3.2%
Нийт зээл	216,086,474.94	81.0%	221,997,781.97	73.3%	5,911,307.02	2.7%
Хэвийн зээл	203,009,266.12	76.1%	206,410,597.33	68.2%	3,401,331.21	1.7%
Хугацаа хэтэрсэн зээл	5,228,926.46	2.0%	8,674,197.11	2.9%	3,445,270.64	65.9%
Чанаргүй зээл	7,848,282.36	2.9%	6,912,987.53	2.3%	-935,294.83	-11.9%
(Зээлийн эрсдэлийн сан)	5,681,634.03	2.1%	4,858,209.06	1.6%	-823,424.97	-14.5%
Авлага	19,287,202.70	7.2%	18,709,885.46	6.2%	-577,317.24	-3.0%
Байгууллага, хүмүүсээс авах авлага	10,465,611.57	3.9%	7,245,232.64	2.4%	-3,220,378.93	-30.8%
Хуримтлуулж тооцсон хүүгийн авлага	8,821,591.14	3.3%	11,464,652.82	3.8%	2,643,061.69	30.0%
Бусад эргэлтийн хөрөнгө	1,306,373.51	0.5%	6,213,306.53	2.1%	4,906,933.01	375.6%
Өмчлөх бусад хөрөнгө /цэвр/	812,346.65	0.3%	1,020,746.35	0.3%	208,399.70	25.7%
Өмчлөх бусад хөрөнгө	850,659.97	0.3%	1,061,035.40	0.4%	210,375.43	24.7%
(Өмчлөх бусад хөрөнгийн хасагдуулга)	38,313.32	0.0%	40,289.05	0.0%	1,975.73	5.2%
Эргэлтийн бус хөрөнгө	4,138,316.19	1.6%	4,135,124.77	1.4%	-3,191.42	-0.1%
Үндсэн хөрөнгө /цэвр/	3,951,750.67	1.5%	3,969,905.69	1.3%	18,155.03	0.5%
Үндсэн хөрөнгө	6,156,415.80	2.3%	6,550,340.32	2.2%	393,924.52	6.4%
(Хуримтлагдсан элэгдэл)	2,204,665.13	0.8%	2,580,434.62	0.9%	375,769.49	17.0%
Биет бус хөрөнгө	171,545.52	0.1%	149,716.39	0.0%	-21,829.13	-12.7%
Биет бус хөрөнгө	315,828.11	0.1%	329,125.49	0.1%	13,297.37	4.2%
(Биет бус хөрөнгийн элэгдэл)	144,282.59	0.1%	179,409.10	0.1%	35,126.50	24.3%
Хөрөнгө оруулалт, бусад хөрөнгө	15,020.00	0.0%	15,502.69	0.0%	482.68696	3.2%
Хөрөнгө оруулалт, бусад хөрөнгө	15,020.00	0.0%	15,502.69	0.0%	482.68696	3.2%
Хөрөнгийн дүн	266,660,249.42	100.0%	302,666,905.23	100.0%	36,006,655.81	13.5%

Зураг 4: Хөрөнгийн зарим үзүүлэлтээс /мянган төгрөгөөр/

2023 оны 3 дугаар улирлын байдлаар ХЗХ-ны зах зээлийн нийт хөрөнгө 302,666,905.23 мянган төгрөгт хүрсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 13.5 хувь буюу 36,006,655.81 мянган төгрөгөөр өссөн үзүүлэлттэй байна. Зах зээлийн нийт хөрөнгийн 98.6 хувийг эргэлтийн хөрөнгө, 1.4 хувийг эргэлтийн бус хөрөнгө бүрдүүлж байгаа бол мөнгөн хөрөнгө нийт хөрөнгийн 18.1 хувийг, цэвр зээл 71.7 хувийг тус тус эзэлж байна.

Нийт зээлийн хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 2.7 хувь буюу 5,911,307.02 мянган төгрөгөөр өсөж 221,997,781.97 мянган төгрөгт хүрсэн бөгөөд 4,858,209.06 мянган төгрөгийн эрсдэлийн сан байгуулж, 217,139,572.91 мянган төгрөгийн цэвэр зээлийн үлдэгдэлтэй байна. Харин хугацаа хэтэрсэн зээл өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 65.9 хувь буюу 3,445,270.64 мянган төгрөгөөр өссөн үзүүлэлттэй байна.

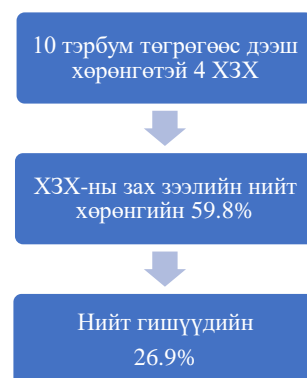
ХЗХ-ны зах зээлийн нийт хөрөнгийн өөрчлөлтийг сүүлийн 5 жилээр харьцуулахад 2019 оны 3 дугаар улирлаас тайлант улирал хүртэлх хугацаанд тусгай

3.2 Хөрөнгийн төвлөрлийн талаар

ХЗХ-дыг хөрөнгийн хэмжээгээр нь ангилахад 10 тэрбум төгрөгөөс дээш хөрөнгөтэй 4 ХЗХ-ны нийт хөрөнгө 181,083,120.82 мянган төгрөг нь зах зээлийн нийт хөрөнгийн 59.8 хувийг, гишүүдийн тоо 19,301 байгаа нь нийт гишүүдийн 26.9 хувийг тус тус эзэлж байна.

Хүснэгт 10: ХЗХ-дын хөрөнгийн төвлөрөл, интервалаар /мянган төгрөгөөр/

№	Хөрөнгийн хэмжээ	ХЗХ-дын тоо	Нийт хөрөнгө		Гишүүд	
			Дүн	Хувь	Тоо	Хувь
1	10,000,000.0-аас дээш	4	181,083,120.82	59.8%	19,301	26.9%
2	1,000,000.0 -10,000,000.0	29	87,599,887.85	28.9%	25,420	35.5%
3	500,000.0-1,000,000.0	21	14,273,022.10	4.7%	8,287	11.6%
4	100,000.0-500,000.0	75	16,091,349.77	5.3%	13,659	19.1%
5	50,000.0-100,000.0	37	2,796,351.20	0.9%	3,469	4.8%
6	10,000.0-50,000.0	25	822,381.78	0.3%	1,493	2.1%
7	10,000.0 хүртэл	1	791.70	0.00%	20	0.0%
Нийт дүн		192	302,666,905.23	100.0%	71,649	100.0%

3.3 Зээлийн үйл ажиллагааны талаар

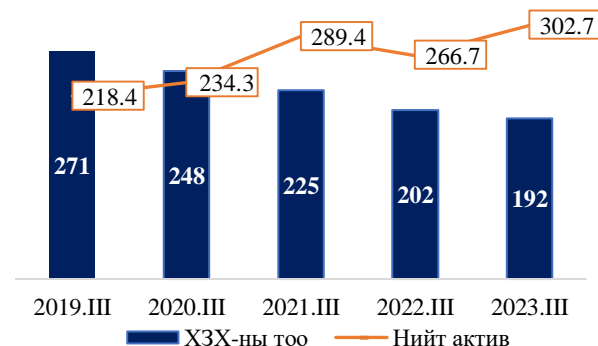
Тайлант улиралд зах зээл дэх нийт зээлийн үлдэгдэл 221,997,781.97 мянган төгрөг буюу нийт хөрөнгийн 73.3 хувь, цэвэр зээлийн үлдэгдэл 217,139,572.91 мянган төгрөг буюу нийт хөрөнгийн 71.7 хувийг тус тус эзэлж байна.

Зээлийн жигнэсэн дундаж хүү сарын 2.2 хувь, тайлант хугацаанд олгосон зээлийн жигнэсэн дундаж хүү 2.4 хувь байна.

1 тэрбум төгрөгөөс дээш зээлийн үлдэгдэлтэй 26 ХЗХ-ны зээлийн дүн зах зээлийн нийт зээлийн 85.1 хувийг бүрдүүлж байна. Тайлант улиралд 3 ХЗХ зээлийн үйл ажиллагаа эрхлээгүйгээс 2 ХЗХ нь 2023 оны

зөвшөөрөлтэй ХЗХ-дын тоо тогтмол буурсан ч хөрөнгийн хэмжээ тасралтгүй өссөн үзүүлэлттэй байна.

График 6: ХЗХ-дын тоо болон нийт хөрөнгийн өөрчлөлт /тэрбум төгрөгөөр/

1 болон 2 дугаар улиралд хадгаламж, зээлийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл авсан ХЗХ-д байна.

Хүснэгт 11: ХЗХ-дын зээлийн хэмжээ, интервалаар /мянган төгрөгөөр/

№	Зээлийн хэмжээ	ХЗХ-дын тоо	Зээлийн дүн	Эзлэх хувь
1	1,000,000.0 дээш	26	188,838,050.75	85.1%
2	500,000.0-1,000,000.0	18	13,297,322.58	6.0%
3	100,000.0-500,000.0	69	15,913,070.86	7.2%
4	50,000.0-100,000.0	39	2,822,543.77	1.3%
5	10,000.0-50,000.0	36	1,119,245.60	0.5%
6	10,000.0 хүртэл	1	7,548.41	0.0%
7	Зээлийн үйл ажиллагаа эрхлээгүй	3	-	-
Нийт дүн		192	221,997,781.97	100%

3.4 Зээлийн чанарын талаар

Хүснэгт 12: Зээлийн ангиллын мэдээлэл /мянган төгрөгөөр/

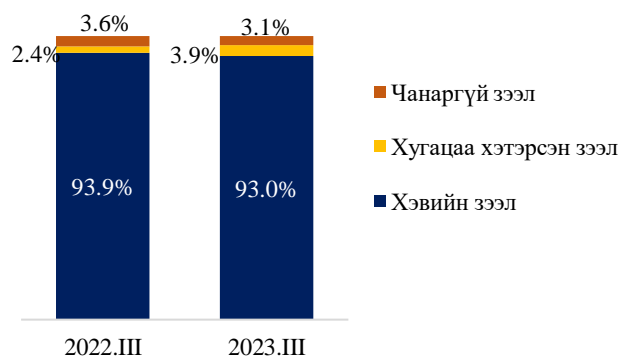
Зээлийн ангиллын мэдээлэл	Зээлдэгчийн мэдээлэл		Зээлийн үлдэгдэл	
	Тоо	Хувь	Тоо	Хувь
Нийт	31,228	100.0%	221,997,781.97	100.0%
Хэвийн	28,881	92.5%	206,410,597.33	93.0%
Хугацаа хэтэрсэн	908	2.9%	8,674,197.11	3.9%
Чанаргүй	1,439	4.6%	6,912,987.53	3.1%
<i>Хэвийн бус</i>	387	26.9%	1,866,135.36	27.0%
<i>Эргэлзээтэй</i>	400	27.8%	2,376,748.15	34.4%
<i>Муу</i>	652	45.3%	2,670,104.02	38.6%

2023 оны 3 дугаар улирлын байдлаар ХЗХ-ны зах зээлийн хэмжээнд нийт зээлийн үлдэгдлийн 93.0 хувь буюу 206,410,597.33 мянган төгрөгийг хэвийн зээл, 3.9 хувь буюу 8,674,197.11 мянган төгрөгийг хугацаа хэтэрсэн зээл, 3.1 хувь буюу 6,912,987.53 мянган төгрөгийг чанаргүй зээлийн үлдэгдэл бүрдүүлж байна. Тайлант хугацаанд хугацаа хэтэрсэн болон чанаргүй зээлийн 15,587,184.64 мянган төгрөгийн үлдэгдэлд 31.2 хувь буюу 4,858,209.06 мянган төгрөгийн зээлийн эрсдэлийн санг байгуулсан байна. Зээлдэгчдийн мэдээллийг зээлийн чанараар ангилахад нийт зээлдэгчийн 92.5 хувийг хэвийн, 2.9 хувийг хугацаа хэтэрсэн, 4.6 хувийг чанаргүй зээлдэгч эзэлж байна. Чанаргүй зээлийн үлдэгдэлтэй 1,439 зээлдэгчийн 6,912,987.53 мянган төгрөгийн үлдэгдлийн 27.0 хувийг

хэвийн бус, 34.4 хувийг эргэлзээтэй, 38.6 хувийг муу зээлийн үлдэгдэлтэй зээлдэгчид тус тус эзэлж байна.

Тайлант улиралд нийт зээлд эзлэх хэвийн зээлийн хувь хэмжээ өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 0.9 пунктээр буурч 93.0 хувь, хугацаа хэтэрсэн зээлийн хувь хэмжээ 1.5 пунктээр нэмэгдэж 3.9 хувьд хүрсэн байна.

График 7: Зээлийн чанар

Хүснэгт 13: Зээлийн ангиллын мэдээлэл хот, орон нутгаар /мянган төгрөгөөр/

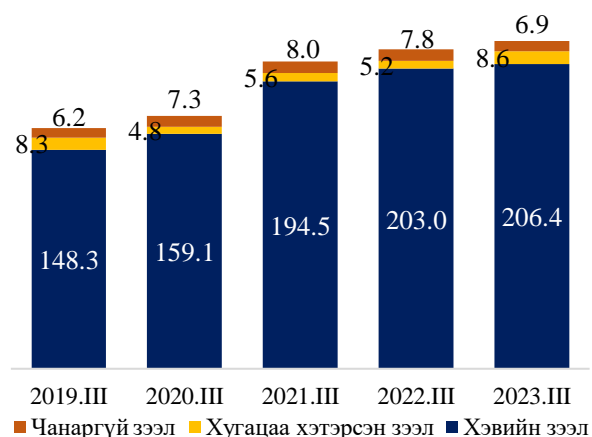
Зээлийн ангиллын мэдээлэл	Улаанбаатар хот			Орон нутаг		
	Дүн	Хувь	Нийт дүнд эзлэх хувь	Дүн	Хувь	Нийт дүнд эзлэх хувь
Нийт	169,334,508.03	100.0%	76.3%	52,663,273.94	100.0%	23.7%
Хэвийн	156,510,632.09	92.4%	75.8%	49,899,965.24	94.8%	24.2%
Хугацаа хэтэрсэн	6,827,360.90	4.0%	78.7%	1,846,836.20	3.5%	21.3%
Чанаргүй	5,996,515.04	3.5%	86.7%	916,472.49	1.7%	13.3%
<i>Хэвийн бус</i>	1,471,402.89	24.5%	78.8%	394,732.47	43.1%	21.2%
<i>Эргэлзээтэй</i>	2,182,032.29	36.4%	91.8%	194,715.86	21.2%	8.2%
<i>Муу</i>	2,343,079.86	39.1%	87.8%	327,024.16	35.7%	12.2%

Зээлийн ангиллын мэдээллийг хот, орон нутгаар ангилан харвал ХЗХ-ны зах зээлийн нийт зээлийн 76.3 хувь буюу 169,334,508.03 мянган төгрөгийг Улаанбаатар хотын ХЗХ-д, 23.7 хувь буюу 52,663,273.94 мянган

төгрөгийг орон нутгийн ХЗХ-дын зээлийн үлдэгдэл бүрдүүлж байна. Улаанбаатар хотын ХЗХ-дын зээлийн үлдэгдлийн 92.4 хувь буюу 156,510,632.09 мянган төгрөгийг хэвийн, 4.0 хувь буюу 6,827,360.90 мянган

төгрөгийг хугацаа хэтэрсэн, 3.5 хувь буюу 5,996,515.04 мянган төгрөгийг чанаргүй зээлийн үлдэгдэл эзэлж байна. Чанаргүй зээлийн үлдэгдлийн 39.1 хувь буюу 2,343,079.86 мянган төгрөгийг муу зээлийн үлдэгдэл бүрдүүлж байгаа бөгөөд зах зээлийн нийт муу зээлийн 87.8 хувийг эзэлж байна. Орон нутгийн ХЗХ-дын зээлийн үлдэгдлийн 94.8 хувь буюу 49,899,965.24 мянган төгрөгийг хэвийн, 3.5 хувь буюу 1,846,836.20 мянган төгрөгийг хугацаа хэтэрсэн, 1.7 хувь буюу 916,472.49 мянган төгрөгийг чанаргүй зээлийн үлдэгдэл бүрдүүлж байна.

График 8: Зээлийн багцын чанар /тэрбум төгрөгөөр/

Хүснэгт 14: Зээлийн бүтээгдэхүүнээр /мянган төгрөгөөр/

№	ЗЭЭЛИЙН ЗОРИУЛАЛТ	Зээлийн эхний үлдэгдэл /дүн/	Тайлант хугацаанд олгосон зээл	Тайлант хугацаанд эргэн төлөгдсөн зээл	Зээлийн эцсийн үлдэгдэл	Зээлийн үлдэгдлийн нийт зээлд эзлэх хувь
1	Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	9,130,400.80	12,918,819.37	11,730,855.77	10,309,464.40	4.6%
2	Уул уурхай, олборлолт	1,553,111.81	1,867,965.00	1,809,731.41	1,611,345.40	0.7%
3	Боловсруулах үйлдвэрлэл	1,400,859.24	725,422.82	1,190,456.94	935,825.12	0.4%
4	Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	436,421.53	367,766.45	517,336.33	286,851.65	0.1%
5	Усан хангамж, бохир ус, хог хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	1,820,732.49	2,652,169.30	2,603,917.69	1,868,984.09	0.8%
6	Барилга	6,488,154.74	6,885,782.36	5,325,252.15	8,048,684.95	3.6%
7	Бөөний болон жижиглэн худалдаа	16,687,314.78	59,314,192.93	58,634,391.82	17,397,115.89	7.8%
8	Машин мотоциклийн засвар үйлчилгээ	5,203,607.83	51,138,617.10	48,147,105.10	8,195,119.84	3.7%
9	Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	6,237,462.08	20,347,680.90	22,567,147.53	4,017,995.45	1.8%
10	Байр сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйл ажиллагаа	3,938,678.55	4,896,456.55	3,210,367.70	5,594,767.39	2.5%
11	Мэдээлэл холбоо	4,992,452.23	825,960.00	3,339,520.69	2,478,891.54	1.1%
12	Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	19,207,818.45	35,444,473.06	18,375,566.01	36,276,725.49	16.3%
13	Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	910,930.63	508,747.21	596,140.25	823,537.59	0.4%
14	Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	640,879.42	374,788.24	379,002.29	636,665.36	0.3%
15	Захиргааны болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	353,763.94	129,121.00	194,400.15	288,484.79	0.1%
16	Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	38,628.91	0.00	35,662.95	2,965.93	0.0%
17	Боловсрол	1,254,631.67	1,551,584.94	1,474,712.98	1,331,503.63	0.6%
18	Хүний эрүүл мэнд, нийгмийн үйл ажиллагаа	2,119,269.98	1,681,245.31	1,696,963.91	2,103,551.39	0.9%
19	Бусад	127,809,206.38	152,480,068.75	160,509,840.88	119,788,334.25	54.0%
	Үүнээс: Хэрэглээ, цалин, тэтгэвэр, хадгаламж барьцаалсан зээл	19,839,119.85	68,861,515.82	73,361,565.72	15,339,069.95	6.9%
	НИЙТ	210,224,325.46	354,110,861.28	342,338,372.56	221,996,814.15	100.0%

2023 оны 3 дугаар улирлын байдлаар ХЗХ-д нийт 354,110,861.28 мянган төгрөгийн зээл олгож, 342,338,372.56 мянган төгрөгийн зээлийн эргэн төлөлт хийгдэж, 221,996,814.15 мянган төгрөгийн зээлийн үлдэгдэлтэй байна. Зээлийн үлдэгдлийг зээлийн бүтээгдэхүүнээр нь ангилахад нийт зээлийн үлдэгдлийн 54.0 хувь буюу 119,788,334.25 мянган төгрөгийг бусад, 16.3 хувь буюу 36,276,725.49 мянган төгрөгийг санхүүгийн болон даатгалын үйл

ажиллагаа, 7.8 хувь буюу 17,397,115.89 мянган төгрөгийг бөөний болон жижиглэнгийн худалдаа, 4.6 хувь буюу 10,309,464.40 мянган төгрөгийг хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур, 3.6 хувь буюу 8,048,684.95 мянган төгрөгийг барилгын зориулалтаар тус тус авсан байна. Мөн нийт зээлийн үлдэгдлийн 6.9 хувь буюу 15,339,069.95 мянган төгрөгийг хэрэглээ, цалин, тэтгэвэр, хадгаламж барьцаалсан зээл эзэлж байна.

ДӨРӨВ. НИЙТ ЭХ ҮҮСВЭРИЙН БҮТЭЦ, ХАДГАЛАМЖИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

4.1 Эх үүсвэрийн бүтцийн талаар

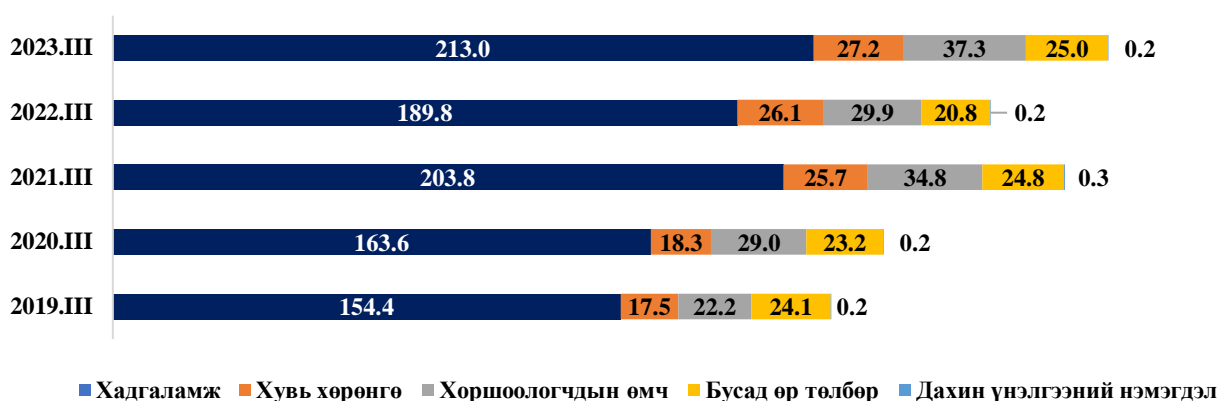
Хүснэгт 15: ХЗХ-дын эх үүсвэрийн бүтэц (мянган төгрөгөөр)

ЭХ ҮҮСВЭР	2022 оны III улирал		2023 оны III улирал		Өөрчлөлт	
	Дүн	Хувь	Дүн	Хувь	Дүн	Хувь
Өр төлбөр	210,567,744.49	79.0%	237,994,313.45	78.6%	27,426,568.96	13.0%
Хадгаламж	189,762,780.52	71.2%	213,015,412.36	70.4%	23,252,631.84	12.3%
Хугацаагүй	2,678,272.12	1.0%	4,779,544.34	1.6%	2,101,272.21	78.5%
Хугацаатай	187,084,508.40	70.2%	208,235,868.03	68.8%	21,151,359.63	11.3%
Богино хугацаат зээл	2,560,806.65	1.0%	2,515,031.58	0.8%	-45,775.07	-1.8%
Бусад богино хугацаат өр төлбөр	14,563,496.91	5.5%	17,315,235.69	5.7%	2,751,738.78	18.9%
Урт хугацаат өр төлбөр	3,680,660.40	1.4%	5,148,633.81	1.7%	1,467,973.41	39.9%
Өөрийн хөрөнгө	56,092,504.93	21.0%	64,672,591.78	21.4%	8,580,086.85	15.3%
Гишүүдийн оруулсан хувь хөрөнгө	26,069,990.69	9.8%	27,209,177.46	9.0%	1,139,186.77	4.4%
Гишүүний оруулсан хувь хөрөнгө	25,845,512.02	9.7%	26,992,771.00	8.9%	1,147,258.98	4.4%
Идэвхгүй гишүүний хувь хөрөнгө	224,478.67	0.1%	216,406.46	0.1%	-8,072.21	-3.6%
Дахин үнэлгээний нэмэгдэл	164,394.17	0.1%	189,127.29	0.1%	24,733.12	15.0%
Хоршоологчдын өмч	29,858,120.06	11.2%	37,274,287.02	12.3%	7,416,166.96	24.8%
Нөөцийн сан	10,888,860.17	4.1%	12,627,961.81	4.2%	1,739,101.64	16.0%
Хандив, тусламж	333,146.97	0.1%	374,104.32	0.1%	40,957.35	12.3%
Хадгаламж, хамгаалалтын сан	2,601,272.48	1.0%	2,852,429.38	0.9%	251,156.90	9.7%
Нийгмийн хөгжлийн сан	1,147,671.85	0.4%	1,191,267.23	0.4%	43,595.38	3.8%
Тогтворжилтын сан	2,589,193.00	1.0%	2,816,701.05	0.9%	227,508.05	8.8%
Бусад сангууд	1,739,901.97	0.7%	2,273,292.04	0.8%	533,390.07	30.7%
Хуримтлагдсан орлого /алдагдал/	10,558,073.63	4.0%	15,138,531.20	5.0%	4,580,457.57	43.4%
Тайлангийн үеийн цэвэр орлого	7,542,706.06	2.8%	6,076,768.93	2.0%	-1,465,937.13	-19.4%
Өмнөх үеийн цэвэр орлого	3,015,367.57	1.1%	9,061,762.26	3.0%	6,046,394.69	200.5%
Нийт өр төлбөр ба өөрийн	266,660,249.42	100.0%	302,666,905.23	100.0%	36,006,655.80	13.5%

Зах зээлийн нийт өр төлбөр 237,994,313.45 мянган төгрөгийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 13.0 хувь буюу 27,426,568.96 мянган төгрөгөөр, өөрийн хөрөнгө 64,672,591.78 мянган төгрөг нь 15.3 хувь буюу 8,580,086.85 мянган төгрөгөөр тус тус

өссөн үзүүлэлттэй байна. Эх үүсвэрийн бүтцийн 78.6 хувийг өр төлбөр, 21.4 хувийг өөрийн хөрөнгө бүрдүүлж байна.

График 9: Өр төлбөр болон өөрийн хөрөнгийн үзүүлэлт /тэрбум төгрөгөөр/

ХЗХ-дын татан төвлөрүүлсэн хадгаламж, гишүүдийн хувь хөрөнгө, хоршоологчдын өмч, бусад өр төлбөр, дахин үнэлгээний нэмэгдлийн дүн 2019 оны 3 дугаар улирлаас 2023 оны 3 дугаар улирал хүртэлх 5 жилийн

хугацаанд 3.7-68.2 хувь хүртэл харгалзан нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна. Дээрх үзүүлэлтүүд 2019 оны 3 дугаар улирлаас 2021 оны 3 дугаар улирал хүртэл тогтмол өсөлттэй байсан байна.

4.2 Хадгаламжийн үйл ажиллагааны талаар

ХЗХ-ны зах зээлийн татан төвлөрүүлсэн хадгаламжийн хэмжээ 213,015,412.36 мянган төгрөг буюу нийт эх үүсвэрийн 70.4 хувийг эзэлж байна. Нийт хадгаламжийн 97.8 хувийг хугацаатай хадгаламж, 2.2 хувийг хугацаагүй хадгаламж тус тус бүрдүүлж байна.

шинээр хадгаламж, зээлийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл авсан 2 ХЗХ тайлант улиралд хадгаламж татан төвлөрүүлээгүй байна.

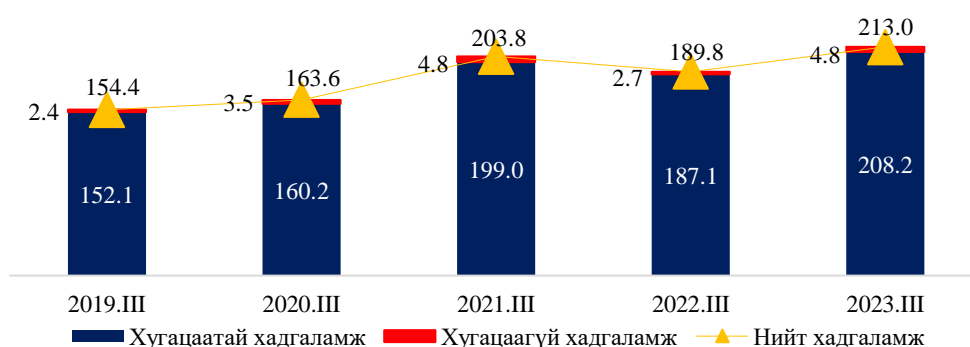
Хүснэгт 16: ХЗХ-дын хадгаламж, интервалаар /мянган төгрөгөөр/

№	Хадгаламжийн хэмжээ	ХЗХ -д	Хадгаламжийн дүн	Эзлэх хувь
1	10,000,000.0 дээш	4	135,264,554.59	63.5%
2	1,000,000.0-10,000,000.0	17	51,745,731.81	24.3%
3	500,000.0-1,000,000.0	15	9,340,331.41	4.4%
4	100,000.0-500,000.0	48	12,776,308.32	6.0%
5	50,000.0-100,000.0	27	2,244,171.17	1.1%
6	10,000.0-50,000.0	62	1,571,302.63	0.7%
7	5,000.0-10,000.0	9	48,147.39	0.0%
8	5,000.0 хүртэл	9	24,865.04	0.0%
9	Хадгаламжгүй	2	-	-
Нийт дүн		192	213,015,412.36	100.0%

Хугацаатай хадгаламжийн жигнэсэн дундаж хүү сарын 1.37 хувь, тайлант улиралд татан төвлөрүүлсэн хадгаламжийн жигнэсэн дундаж хүү 1.39 хувь байна.

Татан төвлөрүүлсэн хадгаламжийн дүнгээр 10 тэрбум төгрөгөөс дээш хадгаламжтай 4 ХЗХ-ны хадгаламж нийт ХЗХ-дын хадгаламжийн дүнгийн 63.5 хувийг эзэлж байна. 2023 оны 1 болон 2 дугаар улиралд

График 10: ХЗХ-ны зах зээлийн хадгаламжийн өөрчлөлт /тэрбум төгрөгөөр/

ХЗХ-ны зах зээлийн нийт хадгаламжийн хэмжээ сүүлийн 5 жилд дундаар 7.6 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.

4.3 Бусдаас авсан зээл, өр төлбөрийн талаар

Хүснэгт 17: ХЗХ-дын бусдаас авсан зээл, өр төлбөрийн бүтэц (мянган төгрөгөөр)

БУСДААС АВСАН ЗЭЭЛ	2022 оны III улирал		2023 оны III улирал		Өөрчлөлт	
	Дүн	Хувь	Дүн	Хувь	Дүн	Хувь
Богино хугацаат зээл, өр төлбөр	2,560,806.65	41.0%	2,515,031.58	32.8%	(45,775.07)	-1.8%
Банкнаас авсан зээл	700,000.00	11.2%	735,000.00	9.6%	35,000.00	5.0%
Санхүүгийн байгууллагаас авсан зээл	544,000.00	8.7%	564,000.00	7.4%	20,000.00	3.7%
Төсөл, хөтөлбөрөөс авсан зээл	1,316,806.65	21.1%	1,216,031.58	15.9%	(100,775.07)	-7.7%
Тогтворжилтын сангийн туслалцаа	-	0.0%	-	0.0%	-	-
Урт хугацаат зээл, өр төлбөр	3,680,660.40	59.0%	5,148,633.81	67.2%	1,467,973.41	39.9%
Банкнаас авсан зээл	2,000,000.00	32.0%	1,999,998.04	26.1%	(1.96)	0.0%
Санхүүгийн байгууллагаас авсан зээл	41,359.91	0.7%	2,001,683.65	26.1%	1,960,323.74	4739.7%
Төсөл, хөтөлбөрөөс авсан зээл	1,583,421.15	25.4%	928,038.73	12.1%	(655,382.42)	-41.4%
Тогтворжилтын сангийн туслалцаа	30,000.00	0.5%	-	0.0%	(30,000.00)	-100.0%
Хойшлогдсон татварын өр төлбөр	25,879.35	0.4%	218,913.39	2.9%	193,034.05	745.9%
Нийт дүн	6,241,467.06	100.0%	7,663,665.40	100.0%	1,422,198.34	22.8%

2023 оны 3 дугаар улирлын байдлаар ХЗХ-дын бусдаас авсан зээлийн үлдэгдэл 7,663,665.40 мянган төгрөг байгаа нь зах зээлийн нийт хөрөнгийн 2.5 хувийг эзэлж байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 22.8 хувь буюу 1,422,198.34 мянган төгрөгөөр өссөн байна. Тайлант улиралд бусдаас авсан нийт зээлийн 32.8 хувийг

богино хугацаат зээл, 67.2 хувийг урт хугацаат өр төлбөр тус тус бүрдүүлж байна. Богино хугацаат зээл өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 1.8 хувь буюу 45,755.07 мянган төгрөгөөр буурсан бол урт хугацаат өр төлбөр 39.9 хувь буюу 1,467,973.41 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна.

Хүснэгт 18: ХЗХ-дын бусдаас авсан зээлийн бүтэц, хот, орон нутгаар /мянган төгрөгөөр/

БУСДААС АВСАН ЗЭЭЛ	Нийт		УБ		Орон нутаг	
	Дүн	Хувь	Дүн	Хувь	Дүн	Хувь
Банкнаас авсан зээл	2,734,998.04	35.7%	2,734,998.04	35.9%	-	0.0%
Санхүүгийн байгууллагаас авсан зээл	2,565,683.65	33.5%	2,525,683.65	33.2%	40,000.00	73.3%
Төсөл, хөтөлбөрөөс авсан зээл	2,144,070.31	28.0%	2,134,070.31	28.0%	10,000.00	18.3%
Тогтворжилтын сангийн туслалцаа	-	0.0%	-	0.0%	-	0.0%
Хойшлогдсон татварын өр төлбөр	218,913.39	2.9%	214,309.20	2.8%	4,604.19	8.4%
Нийт дүн	7,663,665.40	100.0%	7,609,061.20	100.0%	54,604.19	100.0%

ХЗХ-дын бусдаас авсан зээлийн хэмжээнд банкнаас авсан зээл 35.7 хувь, санхүүгийн байгууллагаас авсан зээл 33.5 хувь, төсөл, хөтөлбөрөөс авсан зээлийн хэмжээ 28.0 хувь, хойшлогдсон татварын өр төлбөр 2.9 хувийг тус тус эзэлж байна. Бусдаас авсан нийт зээлийн 99.3 хувийг Улаанбаатар хотын ХЗХ-дын зээл, 0.7 хувийг орон нутгийн ХЗХ-дын зээл бүрдүүлж байна. Улаанбаатар хотын ХЗХ-дын бусдаас авсан зээлийн 35.9 хувийг банкнаас авсан зээл,

33.2 хувийг санхүүгийн байгууллагаас авсан зээл, 28.0 хувийг төсөл, хөтөлбөрөөс авсан зээлийн хэмжээ, 2.8 хувийг хойшлогдсон татварын өр төлбөр тус тус эзэлж байна. Орон нутгийн ХЗХ-дын бусдаас авсан зээлийн хэмжээнд санхүүгийн байгууллагаас авсан зээл 73.3 хувь, төсөл, хөтөлбөрөөс авсан зээл 18.3 хувь, хойшлогдсон татварын өр төлбөр 8.4 хувийг тус тус эзэлж байна.

4.4 Бусад богино хугацаат өр төлбөрийн талаар

Хүснэгт 19: ХЗХ-дын бусад богино хугацаат өр төлбөрийн бүтэц /мянган төгрөгөөр/

БУСАД БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	2022 оны III улирал		2023 оны III улирал		Өөрчлөлт	
	Дүн	Хувь	Дүн	Хувь	Дүн	Хувь
Цалингийн өглөг	135,596.60	0.9%	111,320.08	0.64%	-24,276.52	-17.9%

Татвар, НДШ, ЭМДШ-ийн өглөг	1,247,441.29	8.6%	1,241,309.41	7.17%	-6,131.89	-0.5%
Ногдол ашгийн өглөг	265,170.14	1.8%	423,547.83	2.45%	158,377.69	59.7%
Санхүүгийн түрээсийн өглөг	21,040.00	0.1%	0.00	0.00%	-21,040.00	-100.0%
Санхүүгийн түрээсийн хэрэгжээгүй орлого	0.00	0.0%	0.00	0.00%	0.00	0.00
Урьдчилж орсон орлого	91,005.04	0.6%	105,493.10	0.61%	14,488.06	15.9%
Хуримтлуулж тооцсон хүүгийн өглөг	11,405,308.12	78.3%	13,591,492.86	78.49%	2,186,184.73	19.2%
Салбар хоорондын тооцоогоорх өглөг	0.00	0.0%	0.00	0.00%	0.00	0.00
Бусад богино хугацаат өглөг	1,397,935.72	9.6%	1,842,072.42	10.64%	444,136.70	31.8%
Нийт дүн	14,563,496.91	100.0%	17,315,235.69	100.0%	2,751,738.78	18.9%

Тайлант улиралд ХЗХ-дын бусад богино хугацаат өр төлбөр 17,315,235.69 мянган төгрөгт хүрч, өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 2,751,738.78 мянган төгрөг

буюу 18.9 хувиар өссөн бөгөөд зах зээлийн нийт хөрөнгийн 5.7 хувийг эзэлж байна.

4.5 Гишүүдийн оруулсан хувь хөрөнгийн талаар

Тайлант улиралд гишүүдийн оруулсан хувь хөрөнгийн хэмжээ 27,209,177.46 мянган төгрөг нь нийт эх үүсвэрийн 9.0 хувийг эзэлж байна.

Хүснэгт 20: ХЗХ-дын гишүүдийн оруулсан хувь хөрөнгийн хэмжээ, интервалаар /мянган төгрөгөөр/

№	Гишүүдийн оруулсан хувь хөрөнгийн хэмжээ	ХЗХ-дын тоо	Гишүүдийн тоо		Гишүүдийн оруулсан хувь хөрөнгийн дүн		Нэг гишүүнд ногдох хувь хөрөнгө
			Дүн	Хувь	Дүн	Хувь	Дүн
1	1,000,000.0 дээш	4	19,855	27.7%	12,982,908.47	47.7%	653.89
2	500,000.0-1,000,000.0	3	965	1.3%	2,337,176.61	8.6%	2,421.94
3	100,000.0-500,000.0	28	21,661	30.2%	6,842,111.41	25.1%	315.87
4	50,000.0-100,000.0	39	12,736	17.8%	2,710,969.74	10.0%	212.86
5	10,000.0-50,000.0	89	14,008	19.6%	2,142,596.23	7.9%	152.96
6	5,000.0-10,000.0	23	2,132	3.0%	171,484.87	0.6%	80.43
7	5,000.0 хүртэл	6	292	0.4%	21,930.12	0.1%	75.10
Нийт дүн		192	71,649	100.0%	27,209,177.46	100.0%	379.76

Гишүүдийн оруулсан хувь хөрөнгө 100.0 сая төгрөгөөс дээш 35 ХЗХ

ХЗХ-ны зах зээлийн гишүүдийн оруулсан нийт хувь хөрөнгийн 81.5%

Нийт гишүүдийн 59.3%

4.6 Өөрийн хөрөнгө, хоршоологчдын өмчийн талаар

2023 оны 3 дугаар улирлын байдлаар ХЗХ-дын өөрийн хөрөнгө 64,672,591.78 мянган төгрөгт хүрч, нийт эх үүсвэрийн 21.4 хувийг эзэлж байна.

Тайлант улиралд 10 ХЗХ-ны нийт өр төлбөрийн хэмжээ нийт хөрөнгөөс хэтэрсэн буюу өөрийн хөрөнгөгүй болсон ба 7 ХЗХ нь “Бичил бизнесийг дэмжих, ядуурлыг бууруулах нийслэлийн хөтөлбөр”-ийн хүрээнд байгуулагдсан байна.

Хүснэгт 21: ХЗХ-дын өөрийн хөрөнгийн хэмжээ, интервалаар /мянган төгрөгөөр/

№	Өөрийн хөрөнгийн хэмжээ	ХЗХ-дын тоо	Өөрийн хөрөнгө	
			Дүн	Хувь
1	1,000,000.0 дээш	7	37,340,0525.86	57.7%
2	500,000.0-1,000,000.0	16	12,287,204.91	19.0%
3	100,000.0-500,000.0	55	11,351,528.93	17.6%
4	50,000.0-100,000.0	38	2,656,650.35	4.1%
5	10,000.0-50,000.0	56	1,521,698.71	2.4%
6	10,000.0 доош	10	57,645.37	0.1%
7	Өөрийн хөрөнгөгүй	10	-542,162.34	-0.8%
Нийт дүн		192	64,672,591.78	100.0%

Хүснэгт 22: ХЗХ-дын хоршоологчдын өмч, интервалаар /мянган төгрөгөөр/

№	Хоршоологчдын өмчийн дүн /интервалаар/	ХЗХ-дын тоо	Хоршоологчдын өмчийн дүн	
			Дүн	Хувь
1	1,000,000.0 дээш	5	21,376,618.05	57.3%
2	500,000.0-1,000,000.0	6	3,991,357.07	10.7%
3	100,000.0-500,000.0	43	9,449,677.23	25.4%
4	50,000.0-100,000.0	21	1,421,824.53	3.8%
5	10,000.0-50,000.0	66	1,609,580.36	4.3%
6	5,000.0-10,000.0	16	121,052.38	0.3%
7	1,000.0-5,000.0	18	49,397.22	0.1%
8	1,000.0 хүртэл	1	-	0.0%
9	Хоршоологчдын өмчгүй /алдагдалтай/	16	(745,219.83)	-2.0%
Нийт дүн		192	37,274,287.02	100%

Тайлант улиралд нийт 16 ХЗХ алдагдалтай ажилласны улмаас хоршоологчдын өмчгүй болсон ба өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 6 ХЗХ буюу 27.3 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна.

ТАВ. ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, АШИГТ АЖИЛЛАГАА

5.1 ХЗХ-дын орлогын талаар

Тайлант улиралд зах зээлийн нийт орлогыг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 5.6 хувь буюу 2,449,506.60 мянган төгрөгөөр нэмэгдэж 46,464,543.77 мянган төгрөгт хүрсэн байна. Нийт орлогын 95.5 хувь нь хүүгийн орлого, 1.6 хувь нь үйл ажиллагааны бусад орлого, 2.9 хувь нь үйл ажиллагааны бус орлого байна.

Зээлийн хүүгийн орлого 40,928,120.33 мянган төгрөг нь нийт орлогын 88.1 хувийг бүрдүүлж байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 3.2 хувь буюу 1,255,970.57 мянган төгрөгөөр өссөн үзүүлэлттэй байна.

Хүснэгт 23: ХЗХ-дын орлогын бүтэц (мянган төгрөгөөр)

ҮЗҮҮЛЭЛТ	2022 оны III улирал		2023 оны III улирал		Өөрчлөлт	
	Дүн	Хувь	Дүн	Хувь	Дүн	Хувь
1. Хүүгийн орлого	41,710,958.72	94.7%	44,372,935.19	95.5%	2,661,976.47	6.4%
Зээлийн хүүгийн орлого	39,672,149.77	90.1%	40,928,120.33	88.1%	1,255,970.57	3.2%
Зээлийн нэмэгдүүлсэн хүүгийн орлого	188,970.72	0.4%	303,011.42	0.7%	114,040.70	60.3%
Үнэт цаасны хүүгийн орлого	-	0.0%	8,104.93	0.0%	8,104.93	0.0%
Банк, санхүүгийн байгууллагаас авсан хүүгийн орлого	2,082,291.94	4.7%	3,137,194.07	6.8%	1,054,902.13	50.7%
Санхүүгийн түрээсийн хүүгийн орлого	-	0.0%	0.00	0.0%	0.00	0.00
(Зээлийн хүүгийн орлогын буцаалт)	232,453.71	0.5%	3,495.57	0.0%	-228,958.14	-98.5%
2. Үйл ажиллагааны бусад орлого	697,056.53	1.6%	731,564.40	1.6%	34,507.86	5.0%
3. Үйл ажиллагааны бус орлого	1,607,021.92	3.7%	1,360,044.19	2.9%	-246,977.73	-15.4%
Нийт орлого	44,015,037.17	100.0%	46,464,543.77	100.0%	2,449,506.60	5.6%

5.2 ХЗХ-дын зардлын талаар

ХЗХ-ны зах зээлийн нийт зардлын хэмжээ 40,387,774.84 мянган төгрөгт хүрч, өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 10.7 хувь буюу 3,915,443.73 мянган төгрөгөөр өссөн үзүүлэлттэй байна. Нийт зардлын бүтцэд хүүгийн зардал 64.2 хувь, үйл ажиллагааны зардал 29.1 хувь, болзошгүй эрсдэлийн

сангийн зардал 4.7 хувь, үйл ажиллагааны бус зардал 0.2 хувийг тус тус эзэлж байна. Хүүгийн зардал 25,926,454.14 мянган төгрөгт хүрч өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 9.6 хувь буюу 2,262,281.45 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

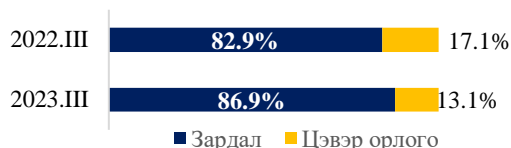
Хүснэгт 24: ХЗХ-дын зардлын бүтэц /мянган төгрөгөөр/

ҮЗҮҮЛЭЛТ	2022 оны III улирал		2023 оны III улирал		Өөрчлөлт	
	Дүн	Хувь	Дүн	Хувь	Дүн	Хувь
1. Хүүгийн зардал	23,664,172.69	64.9%	25,926,454.14	64.2%	2,262,281.45	9.6%
Хадгаламжийн хүүгийн зардал	22,934,439.45	62.9%	24,783,960.21	61.4%	1,849,520.76	8.1%
Банк, санхүүгийн байгууллагад төлсөн хүүгийн зардал	732,704.78	2.0%	1,129,753.58	2.8%	397,048.79	54.2%
Санхүүгийн түрээсийн хүүгийн зардал	297.80	0.0%	0.00	0.0%	-297.80	-100.0%
Бусад хүүгийн зардал	20,309.87	0.1%	35,212.50	0.1%	14,902.63	73.4%
(Хүүгийн зардлын буцаалт)	23,579.21	0.1%	22,472.14	0.1%	-1,107.07	-4.7%
2. Болзошгүй эрсдэлийн сангийн зардал	1,354,822.87	3.7%	1,909,672.66	4.7%	554,849.79	41.0%
Зээлийн эрсдэлийн зардал	1,387,644.23	3.8%	2,018,029.14	5.0%	630,384.91	45.4%
Өмчлөх бусад хөрөнгийн үнэлгээний хасагдуулгын зардал	3,000.00	0.0%	1,975.73	0.0%	-1,024.27	-34.1%
(Болзошгүй эрсдэлийн сангийн нөхөлт)	35,821.36	0.1%	110,332.21	0.3%	74,510.85	208.0%
3. Үйл ажиллагааны зардал	10,579,218.92	29.0%	11,760,748.40	29.1%	1,181,529.49	11.2%
Боловсон хүчний зардал	6,762,939.26	18.5%	7,628,766.86	18.9%	865,827.60	12.8%
Бусад төрлийн зардал	3,816,279.66	10.5%	4,131,981.55	10.2%	315,701.89	8.3%
4. Үйл ажиллагааны бус зардал	63,711.69	0.2%	62,275.51	0.2%	-1,436.18	-2.3%
Татварын зардал	810,404.95	2.2%	728,624.13	1.8%	-81,780.82	-10.1%
Нийт зардал	36,472,331.11	100.0%	40,387,774.84	100.0%	3,915,443.73	10.7%
Цэвэр орлого	7,542,706.06	100.0%	6,076,768.93	100.0%	-1,465,937.13	-19.4%

5.3 ХЗХ-дын ашигт ажиллагааны талаар

2023 оны 3 дугаар улирлын байдлаар ХЗХ-ны зах зээлийн нийт орлого 46,464,543.77 мянган төгрөгт хүрч, өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 5.6 хувь буюу 2,449,506.60 мянган төгрөгөөр нэмэгдэж, нийт зардал 40,387,774.84 мянган төгрөгт хүрч, өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 10.7 хувь буюу 3,915,443.73 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэнээр цэвэр орлого 6,076,768.93 мянган төгрөгт хүрч, өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 19.4 хувь буюу 1,465,937.13 мянган төгрөгөөр буурсан үзүүлэлттэй байна.

График 11: ХЗХ-дын ашигт ажиллагаа /хувиар/

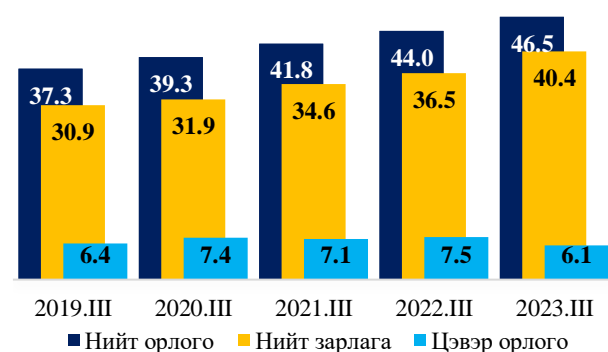
2023 оны 3 дугаар улирлын байдлаар нийт орлогод эзлэх зардлын хувь хэмжээ өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 4.0 пунктээр нэмэгдэж цэвэр орлогын эзлэх хувь буурсан байна.

Хүснэгт 25: ХЗХ-дын ашигт ажиллагаа /мянган төгрөгөөр/

ҮЗҮҮЛЭЛТ	2022 оны III улирал	2023 оны III улирал
Нийт орлого	44,015,037.17	46,464,543.77
Нийт зардал	36,472,331.11	40,387,774.84
Нийт орлогод зардлын эзлэх хувь	82.9%	86.9%
Цэвэр орлого	7,542,706.06	6,076,768.93
Нийт орлогод цэвэр орлогын эзлэх хувь	17.1%	13.1%

ХЗХ-ны зах зээлийн нийт орлого 2019-2023 оны 3 дугаар улирлын байдлаар дунджаар 4.5 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.

График 12: ХЗХ-дын ашигт ажиллагаа /тэрбум төгрөгөөр/

ЗУРГАА. ЗОХИСТОЙ ХАРЬЦААНЫ ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

ХЗХ-дын 2023 оны 3 дугаар улирлын санхүүгийн тайлангийн нэгтгэлээр Хорооны 2018 оны 246 дугаар тогтоолоор баталсан “Хадгаламж, зээлийн хоршооны

үйл ажиллагааны зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлт”-ийг тооцоход дараах байдалтай байна.

6.1 ХЗХ-дын шалгуур үзүүлэлтийн талаар

Хүснэгт 26: ХЗХ-дын шалгуур үзүүлэлт хангасан байдал

№	ҮЗҮҮЛЭЛТ	БАЙВАЛ ЗОХИХ	Хангаагүй ХЗХ-дын тоо	Хувь
Хөрөнгийн чанар болон хамгаалалтын үзүүлэлт				
1	Хөрөнгө /актив/-ийн эрсдэлийн сангийн хүрэлцээ (+ илүү, -дутуу)	119,427.68 мян.төг (36 ХЗХ) -19,940.42 мян.төг (8 ХЗХ)	44	22.9%
2	Чанаргүй зээлийн зохистой харьцаа	5%-аас хэтрэхгүй	23	12.0%
3	Нэг гишүүнд олгосон зээлийн зохистой харьцаа	30%-аас хэтрэхгүй	14	7.3%
4	Нэгдмэл сонирхолтой этгээдэд олгосон зээлийн зохистой харьцаа	30%-аас хэтрэхгүй	1	0.5%
Үр ашигтай санхүүгийн бүтцийн үзүүлэлт				
5	Нийт хөрөнгө /актив/-д эзлэх зээлийн зохистой харьцаа	60%-85%	76	39.6%
6	Үндсэн хөрөнгийн зохистой харьцаа	10%-аас хэтрэхгүй	7	3.6%
7	Гишүүдийн хадгаламжийн зохистой харьцаа	20%-80%	26	13.5%
8	Бусдаас авсан зээлийн зохистой харьцаа	20%-аас хэтрэхгүй	22	11.5%
9	Нэг гишүүний оруулж болох хувь хөрөнгийн зохистой харьцаа	10%-аас хэтрэхгүй	6	3.1%
10	Хоршоологчдын өмчийн зохистой харьцаа	5%-аас доошгүй	31	16.1%
11	Нөөцийн сангийн байвал зохих доод хэмжээ	-	36	18.8%
12	Хадгаламж хамгаалалтын сангийн байвал зохих доод хэмжээ	-	18	9.4%
13	Тогтворжилтын сангийн байвал зохих доод хэмжээ	-	21	10.9%
Зардлын зохистой хэмжээ				
14	Үйл ажиллагааны зардлын зохистой харьцаа	15%-аас хэтрэхгүй	26	13.5%
Төлбөр түргэн гүйцэтгэх чадвар				
15	Төлбөр түргэн гүйцэтгэх чадварын зохистой харьцаа	4%-аас доошгүй	53	27.6%
Өгөөж, зардлын хувь хэмжээ				
16	Хөрөнгө /актив/-ийн өгөөж			2.0%

2023 оны 3 дугаар улирлын байдлаар нийт ХЗХ-дын 18.8 хувь буюу 36 ХЗХ зээлийн эрсдэлийн санг 119,427.68 мянган төгрөгөөр илүү байгуулсан бол нийт ХЗХ-дын 4.2 хувь буюу 8 ХЗХ зээлийн эрсдэлийн санг 19,940.42 мянган төгрөгөөр дутуу байгуулсан байна. Нийт ХЗХ-дын 12.0 хувь буюу 23 ХЗХ чанаргүй зээлийн зохистой харьцаа, 39.6 хувь буюу 76 ХЗХ нийт хөрөнгөд эзлэх зээлийн зохистой харьцаа, 13.5 хувь буюу 26 ХЗХ гишүүдийн хадгаламжийн зохистой харьцаа, 11.5 хувь буюу 22 ХЗХ бусдаас авсан зээлийн

зохистой харьцаа, 16.1 хувь буюу 31 ХЗХ хоршоологчдын өмчийн зохистой харьцаа, 13.5 хувь буюу 26 ХЗХ үйл ажиллагааны зардлын зохистой харьцаа, 27.6 хувь буюу 53 ХЗХ төлбөр түргэн гүйцэтгэх чадварын зохистой харьцааг тус тус хангаж ажиллаагүй байна.

ХЗХ-ны зах зээлийн хөрөнгийн өгөөж 2.0 хувь байна.

Тайлант улиралд ХЗХ-дын 28.6 хувь буюу 55 ХЗХ зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтүүдийг бүрэн хангаж ажилласан бол 10.4 хувь буюу 20 ХЗХ 5 болон түүнээс дээш зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтүүдийг хангаж ажиллаагүй байна.

Хүснэгт 27: Зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтүүд

№	Зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлт	ХЗХ-дын тоо	Хувь
1	Шалгуур үзүүлэлтийг бүрэн хангаж ажилласан	55	28.6%
2	1 ЗХШҮ хангаагүй	42	21.9%
3	2 ЗХШҮ хангаагүй	32	16.7%
4	3 ЗХШҮ хангаагүй	29	15.1%
5	4 ЗХШҮ хангаагүй	14	7.3%
6	5 ЗХШҮ хангаагүй	20	10.4%
Нийт дүн		192	100.0%